

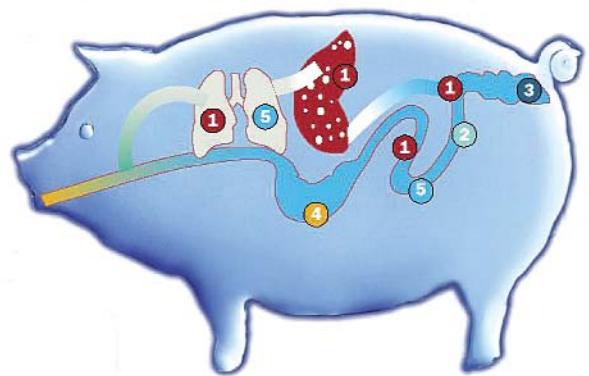
Основні кишкові нематодози свиней, заходи боротьби і профілактики

➔ **О.І. Старовір,**
Національний аграрний університет, м. Київ, Україна

Сьогодні в Україні інтенсивно розвивається свинарство, реорганізуються старі та будуються нові свинокомплекси, запроваджуються різноманітні прогресивні технології утримання, вирощування і годівлі свиней. Проте, досягти бажаної продуктивності можливо лише за умови надійного контролю паразитарних хвороб. Особливо слід звернути увагу на паразитарний аспект при створенні нових ферм, набагато легше із самого початку контролювати ситуацію, ніж потім лікувати хворих на гельмінтози тварин й оздоровлювати господарство.

Значних економічних втрат завдають галузі свинарства найпоширеніші нематодози свиней, а саме: аскароз, езофагостомоз і стронгілодоз. Частіше всього дані збудники реєструються одночасно, з різницею в інтенсивності та екстенсивності інвазії залежно від вікових груп свиней.

Аскароз свиней. Збудник *Ascaris suum* – нематода рожево-білого кольору веретеноподібної форми. Це доволі великі гельмінти, самки завдовжки 20-35 см, самці – 12-25 см. В статевозрілій стадії аскариди паразитують в просвіті тонкого кишечника, іноді реєструється атипова локалізація в жовчних ходах печінки. Інтенсивність інвазії аскарозом однієї тварини може бути від кількох екземплярів до сотень і навіть тисяч гельмінтів. Зараження свиней аскарозом відбувається аліментарним шляхом при заковтуванні з кормом або

Локалізація окремих гельмінтів в організмі свині:

1. *Ascaris suum*
2. *Oesophagostomum dentatum*
3. *Trichuris suis*
4. *Hyostrongylus rubidus*
5. *Strongyloides ransomi*

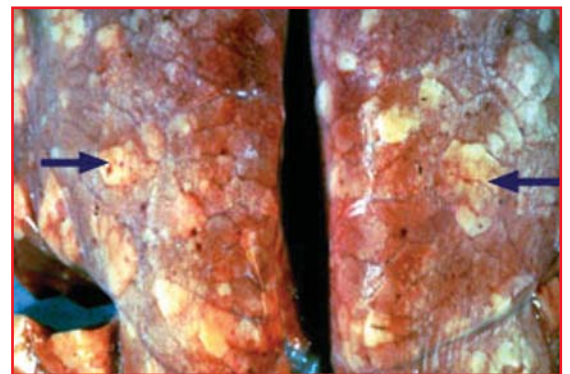
водою інвазійних яєць. Після зараження личинки аскарид мігрують в організмі по гепато-пульмональному шляху і після повторного заковтування в кишечник розвиваються до статевозрілої стадії. Весь цикл розвитку від моменту зараження до формування статевозрілої стадії та початку виділення яєць з фекаліями триває від 1,5 до 3 місяців. Встановлено, що поросята-сисуні заражаються аскарозом з першим дотиком до

Доросла особина
Strongyloides ransomi

Яйця стронгілід
(*Oesophagostomum dentatum*)

Легені поросяти, ураженого стронгілоїдами.
На препараті видно світлі ущільнені ділянки

НУТРИЛ® Se

Достижение успеха!

ВОДОРАСТВОРИМЫЙ ПОРОШОК

Смесь 12 витаминов и

3 аминокислот с селеном

Жизнь без стрессов!

Главные причины, приводящие к стрессу – перемещения, перегруппировки, агрессивность, скученность, изменение рациона, жажда, высокая, низкая или резко изменяющаяся температура содержания, сквозняки, жестокое обращение, недостаточное освещение, недостаточное потребление селена и витамина А, избыток витамина А в рационе, несбалансированность рационов, опорос или отъем поросят, транспортировка, изменения окружающей среды, например: перемещение в другие помещения, возникновение болезней

(Muirhaed, Alexandr: Managing pig health and the treatment of disease, 1st ed., 5M Enterprises Ltd., 1997).

Повышайте эффективность! Здоровье и рост в одном препарате!

Подробную информацию можно получить в представительстве Novartis Animal Health d.o.o.

Киев, 03056, ул. Борщаговского 145
Тел: +38044 495 28 66; Факс: +38044 495 29 43

NOVARTIS

Novartis Animal Health d.o.o.
Verovškova 57, 1000 Ljubljana, Slovenia
Phone: + 386 1 580 28 84
E-mail address:
darja.mirt@novartis.com
www.ah.novartis.com

Поросята з одного виводку: зліва – здорове, справа – хворе на стронгілоїдоз

сосків матері, які можуть бути забруднені фекаліями з інвазійними яйцями і розвиток гельмінта у них буде максимально швидким – до 1,5-2 місяців.

Найбільшої шкоди зараженим тваринам завдають мігруючі личинки аскарид, вони спричинюють алергічний, механічний, інкуляторний (занос патогенної мікрофлори в печінку, легені та по всьому шляху міграції) і токсичний вплив на організм. Клінічно хвороба проявляється кашлем, утрудненим диханням, підвищеною температурою тіла та блюванням протягом першого тижня після зараження під час фази легеневої міграції личинок аскарид. В подальшому при накопиченні статевозрілих нематод в тонкому кишечнику у поросят відмічаються розлади травлення, вони відстають в рості та розвитку. Основним джерелом інвазії є хворі поросята віком 2-4 місяців і старші, а також свиноматки як паразитозосії. Інвазійні яйця аскарисів зберігаються в зовнішньому середовищі більше 2 років, що за умови недотримання санітарних умов сприяє постійному і швидкому перезараженню тварин.

Стронгілоїдоз. Переважно захворювання поросят в перші тижні життя, що спричинюється нематодою *Strongyloides ransomi*, а також характеризується сезонністю (весна-літо) і проявляється катаральним запаленням тонких кишок, проносом, почервонінням шкіри в ділянці живота, кінцівок, відставанням у рості й розвитку. Статевозріла самка завбільшки до 4 мм, локалізується в передній частині тонкого кишечника і паразитує до 3-9 місяців. Особливістю зараження поросят стронгілоїдозом є окрім аліментарного шляху ще й масове інтенсивне перкутанне зараження (через непошкоджену шкіру). Інвазійні личинки мігрують по крові через легені й досягають статевої зрілості через 5-10 діб. Основним джерелом інвазії є хворі поросята і підсвинки.

Дорослі особини *Trichuris suis* у сліпій кишці поросят

препарат проти енто-
і екзопаразитів свиней,
ВРХ та овець

FORT DODGE Animal Health, США

CYDECTIN

ЦАЙДЕКТИН

Езофагостомоз. Найбільш широко розповсюдженим збудником езофагостомозу свиней являється *Oesophagostomum dentatum*. Який паразитує в товстому кишечнику свиней переважно старшого віку, та проявляється проносами, зниженням апетиту, схудненням тварин. Часто езофагостомозом хворіють свиноматки. Свині заражаються аліментарним шляхом при проковтуванні інвазійних личинок. Після зараження личинки не мігрують в організмі, а лише заглиблюються в товщу слизової оболонки товстого кишечника, де вони розвиваються до 3 тижнів, викликаючи при цьому так звану "вузликову хворобу". Статевозрілі самці й самки формуються протягом 2 місяців від моменту зараження, тривалість життя до 8-10 місяців.

Трихуроз (трихоцефальоз). Хвороба свиней, що спричиняється збудником *Trichuris (Trichocephalus) suis*. Це – волосоголовці до 5 см завдовжки. Тонким головним кінцем вони пронизують слизову оболонку товстого кишечника (сліпа кишка). Розмножуються прямим шляхом, без міграції личинок в організмі хазяїна, за 1,5 місяця розвиваються до статевозрілої стадії і паразитують протягом 2,5-4 міс. Свині заражаються при заковтуванні з кормом або водою інвазійних яєць, які добре зберігаються у навколишньому середовищі. Хворіють частіше відлучені поросята. Вони відстають у рості та розвитку, мають поганий апетит, порушений процес травлення, з калом виділяється кров. Діагноз встановлюють за наявністю яєць гельмінтів в фекаліях (сірі, джжкоподібні, незрілі), які виявляють методами флотації. Посмертно – за наявністю волосоголовців, виявлених у товстому кишечнику. Вважається, що трихуруси найстійкіші серед нематод до антгельмінтних засобів внаслідок особливості їх фіксації головним кінцем в товщі слизової оболонки, таким чином більшість препаратів не може ефективно впливати на них.

Основою профілактики основних кишкових нематодозів свиней являється дотримання санітарно-гігієнічних вимог щодо утримання та годівлі, забезпечення повноцінної годівлі та проведення адекватної хіміотерапії. Комплексний підхід боротьби з паразитами забезпечує підвищення продуктивності (м'ясної) не менше як на 5-30%.

На сьогодні основним методом боротьби з гельмінтозами свиней являється хіміотерапія, більшість антгельмінтиків високо ефективні проти кишкових стадій нематод, проте мігруючі личинки аскарид, гіпобіотичні стадії езофагостом та стронгілоїдесів, а також статевозрілі стадії трихурусів залишаються поза увагою дегельмінтизацій. Також недоліком дегельмінтизації бензimidазолами є груповий метод обробки, коли препарати не дають 100% інтенсивності, тобто частина тварин залишається зараженою і являється джерелом інвазії. Набагато ефективніше застосовувати препарати макроциклічних лактонів в ін'єкційній формі, що також забезпечить високу ефективність проти ектопаразитів свиней.

Максимальний ефект за мінімальних витрат

Економічне дозування

Пролонгована дія

Відсутність побічної дії

Оригінальна діюча речовина (моксидектин)

Широкий спектр дії

Опис

Прозорий ін'єкційний розчин з жовтуватим відтінком

Склад

1 мл препарату містить 10 мг моксидектину

Фармакологічні властивості

Через 8 годин після застосування препарату концентрація моксидектину в крові досягає максимуму. Моксидектин зв'язується зі спеціальними рецепторами на нервових закінченнях, внаслідок чого блокується передача нервових імпульсів, що призводить до паралічу і загибелі паразита.

Застосування

Для ВРХ, свиней, овець і кіз проти філяриатозів, спіруратозів, легеневих і шлунково-кишкових нематодозів (статевозрілі паразити і личинкові стадії, включаючи гіпобіотичні): *Thelazia spp.*, *Setaria labiato-papillosa*, *Dictyocaulus spp.*, *Haemonchus spp.*, *Ostertagia spp.*, *Oesophagostomum spp.* та ін., а також проти комах і кліщів.

Дозування

Підшкірно одноразово.

Свині -1мл на 33 кг маси тіла в ділянці шиї;

ВРХ, вівці, кози -1мл на 50 кг маси тіла в ділянці лопатки.

Протипоказання

Не встановлені

Застереження

Не використовувати для лактуючих корів, забій тварин для споживчих цілей дозволяється через 28 днів.

Форма випуску

Флакони по 50, 200, 500 мл

Зберігання

Зберігати при температурі від +5° С до + 25° С в захищеному від світла місці. Термін зберігання 5 років.

<http://cymedica.petsinform.com/>

Україна, 04655, м. Київ,
Кудрявський узвіз, 7, оф. 420
тел./факс: +38 044 486 3650
+38 044 451 8861
e-mail: info@cymedica.kiev.ua